

DÜSEVNI LISZT

Mêszecsne verszke novine.

Vu iméni prêkmurszke evangelicsanszke sinyorije
reditel i vödávnik: Fliszár János, Murska Sobota.

Rokopfszi sze morejo v
:: Puconce posilati. ::

Cejna na cejlo leto 20 din., v zvönsztvo 30 din., v
Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.
Naprejplacilo gorivzeme vszáki ev. düh. i vucsitel.
Csek racsuna st. 13,586; imé „Düsevní liszt“ Puconcl.

Szamotnoszt.

Piszao: HÁRI LIPOT ev. dühovnik.

Szamotnoszt doszta lüdi nemore pre-
násati i záto dosztakrát cêle vno'zine pred
nyöv be'zijo. Pa kak prevecs je kraszno
vu számocsi, gda nasz niscse ne môti. Vu
számocsi szí lêhko razgovárjamo z-Krisz-
tusom, vu nyegovoj navzöcsnoszti vídimo
szvoje szlaboszti, necsisztöcso na nasoj dü-
si i tüdi tam vídimo szlobödszine pöt.

Sztároga Zákona te szlêdnyi prorok,
Ivan Krsztitel, steroga szo rávno té vmô-
rili, gda je 'ze szkoron sztöpo na — od
Sziná prineseni nôvoga 'zitka prag, je tüdi
számocso iszkao. Med Judee mrácsnimi
gorámi, gde sze je ne vidlo dalecs, tam je
nyegova düsa vu nebeszki viszinaj hodila
i poszlúsala je na glász, steri je od tisz-
tec prihája. Vu vöraj szamocse je on
szvoje szrdce edino Bôgi podelio i gda je
csüo Bo'zi glász, tisztí je do nyegove düse
szégno, ár sze je vu nyem Bo'za môcs
zglászila.

Tüdi Krisztus Jezus, gda je okrsztseni,
je odísao vu püscsávo, da naj vu szamo-
cse teski, ali plodni vöraj sze napuni nye-
gova düsa z onov mocsjöv, stera je pot-
rêbna k onomi velikomi deli, naj more ra-
doszt predgati i dobro csiniti. Vu szamo-
csi szprávlenov mocsjöv je obládao Sata-
na i tak je posztao On té drügi Ádám, ki
je Goszpodnoga Bogá priétna lêta prineszo.

Csi nemoremo prenoszti szamocse,
tak nevüpamo pröti sztánoti z-velike kmi-
ce pröti nam plezécsim széncam, ali ne-
vüpamo glédati vu számocsi, vu tisini na
lûbeznivo Bo'ze líce. Tak szmo escse pre-
vecs dalecs od tisztoza sztopája, da bi Bôg
lêhko na nász zavüpaó szvoje szvéto du-
goványe. Ár za csloveka je tô prva stáci-
ja nyegovoga 'zitka, vu számocsi goripo-
iszhati nebeszkoga Ocso.

Ali számocsa má escse eden drügi
plod, steri je vecskrát escse bole bolécsi,
kak te prvi. Tô je számocsa, vküper biti z
lûdmi, ali dönok vu számocsi. Právi, isz-
tinszki krsztsanov sors je táksi, da nyí
szvét nescse szpoznati, ár vekivecsno bo-
jazen i to'zbo znácsijo za nyega. Pa da bi
szvét znao, da vu szrdcaj tê lüdi toplöcso
ednoga nôvoga, csüdnoga szprotolétja po-
csíva, té bi ödpro szvoje ocsí pred nyimi.
Csi bi szvét zarazmo, da vu nyí ednoga
popolnêsega szvéta glaszitele more glédati,
kí szo záto prisli, da naj vu domovini grê-
ha, szlaboszti, rú'znoszti csisztêsega 'zitka
szemen poszejajo, tak bi lüdsztvo hênnyalo
pröti nyim z-bojom.

Ali tak mîszlim, da tüdi nam evange-
licsánom trbê vékso, mocsnêso vernosz.
Vkráj trbê djáti bojazen i vszáko zadrá-
vanye. Nas neprijátel z-groznov zgrablí-
vosztjov napáda nász i pózrêti nasz scsé.
I mí pröti tomi nasemi neprijáteli sze leh-
ko vojszküjemo, csi iscsemo Krisztusovo
csiszto, verszko számocso. Ár je nájvéksa
oblászt na etom szvéti lûbézen nasega

Odküpitela i tá lübézen je priprávlena escse kríz tüdi nosziti.

Vu etom vrêmeni, gda nász evangeli-csane tak dosztakrát zmetávajo vu ednom i vu drúgom dugoványi, naj sztoji pred nasimi düsevnimi ocsmi On, ki je cêli cslo-vecsánsz národ vu szvojem szrdci noszo. To je bio nas Zvelicsiteo Jezus Krisztus, ki je tüdi za nász gorivzeo 'zmeten kríz, ali On je dönok z-szvojov drágov rdécsov krvjov obládao

Nebojte sze! Krisztus je ednök mrô zavolo nasega grêha, ali za pravico nigdár ne vmerjé, nego naveke z-nami osztáne. Zató naj nasa düsa vu csisztoj i pravics-noj szamocsi z-szvétoz navdüsenosztjov krícsi prô'i Krisztusi, vu veszeljé rávno tak, kak vu 'zaloszt: Bojdi pozdrávléní, bojdi blagoszlóvléní nas nebeszki Král! Hodmo naprê po Nyegovoj sztezi!

Cérkevna administrácia.

Pri ednoga drúztva nasztávlányi je nájpot-rebnêse nyega popolna organizácia, stero telko znamenúje, ka voditelsztvo od kotríg i nyih vküpr-držánya sztálno znánye more meti. Organizácie delo sze pradvszem na dva tála tála; organizácia notri i vö. To edno je rávno tak znamenito, kak to drúgo. K-zvönêsnymi deli szlísi v-prvoj

vrstzi toga drúztva, tó je cêrkvi sztáva k-držávi. Tó je prinász escse i dneszdén nê vrédvzeto, szamo li nateliko, ka szmo z-miloszti, kak cêr-kev szpoznani i kak táksi od držáve tüdi pod-poro dobímo. Ka nakeliko viszímó od držáve, tó je tó nakeliko v'zívamo autonómíje, ali pa neodvisenoszt, je escse príszesztosztí szkrovnoszt. Szreca je, ka escse nakeliko-teliko láda verszka potrplivoszt. V-ete dël sze drží nase cêrkvi sztáve polo'záj k-ovim drúgim vadlúványam, ali k-cêrkvam i k-poszebnim orgánom (uradom). Na etí gledôcs nega níkséga szkoncsanya i ráv-no zató sze dájo naprê vcsászi-vcsászi szramot-na pripetjá. V-té dël sze drží tak zváno cêle zvönêsnýe missie delo tüdi. Nyé ravnánye i pri-pravno szpeláványe i v-zítek posztávlánye je nálvecskrát za volo zménkanya pénz nê do-prineseno.

Te drúgi velki dël je znotrêsnýa organi-zácia. Pri toj escse pri zacsétka zacsétki sztoji-mo. Nê ka bi okrajina znála, ali escse niti si-nyoríje nevêjo direktnoga preszvecsenýa dati od szvoji gmajn. Nê je zadosztá tó, csi nase gmaj-ne na sinyoríje razdelímó, nego je potrêbno, da nyih sztávo i vszefelé dugoványá rávno tak prav poznámo, kak je doticsni dühovník pozna, tak je more poznati sinyoríe i okrajine vodsztvo tüdi. Ka tó nai mögôcse bode, je potrêbno gori posztaviti cêrkevne matérne kníge, stere naszle-düvájôcse dokumentome májo kázati, po gmâ-naj, doticsno po poszebni sinyoríjaj vréd po-sztávlénó i vu evidencíj držati: 1) Fundá-

Podlíztek.

Patikáriusova biblia.

(Z-verepregányanya vrêmena.)

(Po Luther drústvi z-vödáni kníg píszaó i po-szlovenco FLISZÁR JÁNOS.)

Barát je zamúcsao, i pítájôcs je vrgao pog-léd na Lipphárda. Té je pa szamo sztaó i nêmo glédáo pred szébe. Eduók je szamo z-csúdnimi kèpmi napunyeni nyegov düh. Lehnola je prázni sztên velika hí'za i tam je szedo z-tími szvojimi vu bèle féringe, majôcsoj, z-korinami napunyeni oblokôv bedôcsoj szvojoi hí'zi. Tak sze nyemi zdi, dveri sze odpréjo, trdi sztopáji sze csújejo vdíljek po sztúbaj, zbliszne sze porkolábov ro'zjé i kak szunce doli zahájja, vu plesznívoj temnici vehnejo vszi. Potom razcsêsejo, pred nogé nyemi lúcsíjo

dokumente, kôdísko turbo nyemi povêszíjo na si-nyek i vö ga szúnejo na veliki szvét. Ah, jaj! Kak oszter cvil nyemi szmekne szrdcé: mené naj 'zenéto, cséri mi nebantújte! . . . Od 'zené i cséri je rêcs, nê od szamoga szébé! . . . Od vszagda-nésny-ga krúha, od mirovne, bláj'zene príszesztosztí je rêcs, od nyihove príszesztosztí! . . . On escse vsze zatrpí, ali ka bode z-szirôt szlábí 'zensz . . . I dokecs sze etak trepetájôcs vu dühi z-burkaním szrdcém szam z-szeboz vojszkúje, tak cûti, ka edna tíhehodbe obrázka brezi rúma z-tíhimi sztopáji sze sûtájocs priblízáva k-nyemi i prilízávájôcs nyemi vu vüha posepne: mej pamet! Pogôdi sze szam z-szeboz. Z-nogámi sztani k-pápíncem, vu dühi pa osztani z nívimi verníkmi! Malo aldújes, ali doszta dobis.

Barát je nemirovno düno z-nogôv: — No ka odgovoríjo magiszter Lipphárd? . . .

Na oblok sze je notri szkrio szprotolêsnýi hlád i szvêcs plamén je gíbao. Lipphárda pogléd

tie liszt, 2) cérkvi, ali gmaïne popolno prigodo, 2) cérkevni csesztńikov: dūhovnikov, vucsitelov i drūgi velki mo'zōv 'zítka szpísz (curriculum vitae), 4) Vōpokázanye k-gmajni sze dr'zécsega presztora, na sterom szo zamerkane raztorjenoszi, té sztálna dalecsína, 'zelezníc, telefona, telegráfa zvéza, 5) cérkevne vrédnoszi tocsno vōpokázanye, kakti: a) hrami, cérkvi plán, pravilno doj szpíszanye, mera, sztroski, pēnezi, fotografia; potom escse zvonōvje, orgole, szvéta poszōdz, oltár, oltárni pokrivi itv. tōrem, rust i. t. v. szprávlanya [sztroskov szpísz, b) farci i nyega szpráva, fotografia, presztornicsni szpísz, mera, dūhovnika knigárna, pizsárnice szpráva itv. c) sōla i vucsitela sztan i d) escse drūgi hramōv.

Zemlisca: grūntne knige izvlecsek, kŭpŭvanya závezki, presztornicsni szpísz, sztálnim zamerkanyem, sto ga v'ziva?

Pēnezi: Fundatie, fundácij písma, vlo'zbe-ne knige itv.

6.) Gmajnszki oszob: Dūhovnika pozváni liszt i dohodek, vucsitela pozváni liszt i escse drūgi csesztńikov delakrō'z i plácsa sztálno vōpokázano.

7.) Gmaïne notrijemánye, daje klŭcs, cérkevne obcsine kotrig dácse vōpokáz, le'zécse vrédnoszi sztan, vu poszebni dūhovnikov uradaj familiszki árkusov vōposztávlenye i szpelávanye. K-koncovi drŭztva, tej táksi nászhaj, dela krō'z i vrédnoszi.

Tákse materne knige szem posztavo gori nájprve vu szvojoj gmajni, potom pa po cēloj sinyoriji bodōcsi gmajnaj. Vszáki dokumentum, ali szpísz je v-trē exempláraj posztávleni vō, eden na gmaïne (koreni), eden na sinyorie i eden na okrajine materni knig racsun. Li tak dobíjo pŭspek pregléd od gmajn i ponŭdi popolno i nemŭdno naznanerye tami interesantnami. Moj de za krátki csasz gotov! Jeli do ti drūgi gotovi naszledŭvati ete matrikule v-'zítek posztaviti, ali pa nē? Bomo 'ze vidili!!!

Gmajn dobra administrátia viszi od toga. Doszta szmo szí pogŭcsali na 'zinati, od toga escse je i med kollēgi nē bilō rēcsi, no csi sze je nesztanoma kázala toga potrēcsina, náimre gda je od navkŭpne pēnezne násztave bíla rēcs.

Nemrem prerazmiti, kakda je mogōcse vu pŭspeka csészti brezi etaksi matrikul administracio szpunyávati. Tō neszvedōcsi tō, ka bi ji nebi potrēbno bilō, nego sze mi tak vídi, ka je tam vsze bole naprē valōn, kak pa na poszebni gmajn 'zelēnya szkrb meti.

T. A.

Luther pri dōmi.

Tak práviyo: Ka je vsákoga csloveka nájbole szpoznati z-toga, kak sze dr'zi pri dōmi. Csi cslovek med lŭdi ali pa szamo vō na ceszto ide, vu prvoj vrszti na oblēko glēda. csi tak, ka kaj neprisztojnoga nega na nyē, rávno tak

sze je na razpitjé pritekno i szrdcé nyemi je csŭdno obcsŭténye obhodilo. Pred szebcm je vido kr'z noszécsega, trnavo korōno majōcsega Odkŭpitela, kak pred vŭsesnyimi popmi i ospotávajōcsimi blōdnikmi szvedōsztvo csinf od pravice. Csŭo je nyegov mŭlo donēcsi glász: Sto scsé zamenom pojti, té naj gori vzeme szvoj kr'z i tak me naj naszledŭje!

Szoncsao je. Na szrdcé szí je polo'zo rokō. Vu tēli sze je podigno, obráz odŭcsa. Vu ocsáj sze nyemi je blŭcsao Szv. dŭhá ogen i vŭszta szo z-bo'zov mecšjōv gŭcsale: — Naj csinfjo z-menom, kak sze nyim vídi, vere nezatajim! Lehko mi znŭcsijo zemelszko mojo szrecso, lehko mi z-rōk sztepéjo vszakdanēsnyi krŭh, szlobodno me odtrgnejo od lŭblēne tŭvárisice, od jedínoga kincsá cséri, na kōdistvo, v-mantro me posztávijo, ali od mo-jega Krisztusa me i te neodtrgnejo. Meszto szŭhoga, csarnoga krŭha mi naj dájo méhkoga, bē-

loga, meszto kōdistva szveklo' dobrobodōcsnoszt, — vsze tō, ka bi meni hasznilo? — Krisztusa — právo vero szamo edno mam. Csi szem tō pogŭbo, za tá povrnēnya vecs nígdár nenájde dŭsa moja! . . .

— Tak te naj vkŭper vlomi, potere Bo'ze i zemelszke právde zmo'znoszt! — je sztrōbo nad nyega csamurno barát.

— Goszpon dŭkovnika pa naj preszvēti i navdēhne bo'zi szvéti dŭh, — je pravo mirovno Liphárd.

Barbiáno, ki je podtém na krajnom sztōli eden velki pak píszem preglédávao i szpoznávao, je na té recsi gori prizdigno glavo: — Lehko idete! . . Szvoj sors po poldnévi 'ze zezvēte!

Skrípale i zalopnole szo sze temnice dveri. Liphárd sze je na kōlina pŭszto i vu vrēloj molŭtvi je dao hválo Bōgi za pomōcs. (Dale.)

pázi na vszákó rêcs, na djánye, na gíbane, edno gvúsno znásanye ga ká'ze vônê, ali z-isztinszkim tálom sze pri dômi ká'ze za táksega, kaksí je popravici.

Lutkera domácsi' zítek dobro poznamo. Gda szi je vecsér, kák je szvoje delo odpravo vu famílie krô'zi doli szez i zgovárjao szi je 'znyimi i z-nisternimi priátelmi, nyega eto domácse zgovárjanye je rávno tak návucsno bilô, ka szo je rê szamo ednôk gori zamerkali i szledi vklüppobráno pod etim napiszkom vödali stampati: »*Luthera domácsa govorênya*«. Z-eti zgovárjany szpoznamo ná'bole sztálno Luthera bívoszt. Gori je szpíszano, ka je on jáko lúbo popêvanye i igranye. Vecsér szi je redovno naprê vzéo hárfó, na steró je z-szvojov tívárisicov jáko rad igrao, gda szo nyemi deca szporaszli, 'znyimi navküp je lêpo popêvao cérkevne peszmi. Segô je meo praviti, ka je peszem duplinska molitev.

Csesztôkrát je gúcsao od szv. písma cstenyá. »Tô edno je gvúsno, — je pravo ednôk — ka szv. písma mí szamí nemremo z-szvojov pámetjov prerazmiti, záto prvle, kák bi szv. písma csteli, nam vszigdár prvle Bogá moliti trbê, da nam on z-szvoje nedokoncsane miloscse dá zadoszta rázuma k-szv. písma prerazmênyi.

Szam prôti szebi je Lúther vszigdár jáko sziguren bio. Gda ga je v-1515. leti szászki poglavár goripôzvao, naj vö dá stampati 'zoltáre razlágajôcse ponyem písane knige, ga je nê bogao, tak je pravo, ka szo té knige mále vrednoszti. I li szamo v-1517. leti szo ga komaj napelali, ka je té ponyem písane prve knige pod stamp dao.

Gda szo szledi vu sztarêsoj 'zítka vrszti nyegovi csesztitelje vsze ponyem písane knige vö dáli stampati, je ednomi priáteli píszaó, ka bi rad Saturnus bio (od Saturnusa právjio, ka je vsze szvojo deco pojo) rad bi vsze szvoje knige znícso, za tak mále vrêdnoszti je drízi.

Nyegovo veliko szkromnoszt pa nájbole szvedocsijo one recsí, stere je te pravo, gda je csüo, ka nyegovi naszledníci ponyem szebé za lütaráne zovéjo. »*Oh ví neszpametni — je pravo. Ár sto je on Luther? Vê'm, ka vcsim je nê moje, nego Krisztusa. Mené szo nê rázpili na krí'z. Kák pridem jasz k-tomi, navolen práha csrvics, ka bi Krisztusa vernike pome-ni imenüvali? Jasz szem nê i nescsem niko-ga vucsitel bidti. Jasz z-vamivréd Krisztusa,*

nasega jedínoga vucsitela návuka glasenyé zahtêvam«.

I dokecs je szam od szébe tak ponízno i ménsajôcs gúcsao, tívárisov dobre lasznoszti je tém vise prestímao i dícsó. Nê je nevoscseáni bio drúgim, csi sze oni postújejo, nego sze je bole tomi veszelio. Od szvoji vrsztínikov, kí szo prôti nyemi mále vrêdnoszti bílí, sze vu szvoji píszma z-lúbéznoszti, hválevrêdno szpomené. Náimre z-Melánchtona sze toplo szpomína. Gda je Luther v-Wartburgi szkriti bio i Melanch-ton nyemi je píszaó, ka nyim Luther nakeliko fali, kák 'zelno bi bilô, csi bi kêm prvle med nyimi posztano; je Luther nazá píszaó, ka nemre razmiti, zaká bi nyega szvéti tak trnok potrêbno bilô, da na nyegovom meszti Melanch-ton, kí je od Bogá z-dármí obilno blagoszlovleni, sztoji.

Vsza eta szvedocsijo, ka je Luther z-tím biblinszkim publikánusom navküp globoko obcsüto szvoje zmenkanye i ponízo sze je pred bo'zov zmo'znoszti, dobro znajôcsi, ka Bôg gízdávcov netrpí, te ponízne pa oblôna z-szvojov nedokoncsanov miloszti.

Dijacskoga dôma racsún.

V 1927./28. solszkom leti je v-dijacski dom notri vzéto 18 osznovleníkov; 17 pojbov, 1 deklina. V-kratsisi i mzlêsi zimszki dnévi je k-coj prislo 7 pojbov i 2 deklini, tak ji je bilô 27, zsteri je, kák je toplêse vrêmen prislo, 5 pojbov i 2 deklini vö sztôpilo, osztalo je 20.

Z-osznovleníkov je cêlo placсило, mészecsno 300 din, placsívalo 14, popúsztno 8, brezplácsno szo bílí 3, dvá szta pa pri g. Bác i g. Dobrai dôbila cêlo solszko leto k-senki prehránenya, szamo szta v-dijacskom dômi kvar-téo mela. Bílá szta 'znyí 2 katholicsanszki, 1 izraelítánc, ti ovi evangelicsanszki.

Lêtnoga notrijem ánya je bílô od 1927. jul. 1. do 1928. máj. 31.: z-prvésega leta osztánek 5043-39 D; Sinyorszke podpornice podpora 6000 D; Od vlo'zb interes 258-35 D. — Poszebné gmajne szo darüvale: Bodonszka 60 D, 110 D v naturalijaj; Domajnsevszka —; Dolnya Lendavszka 40 D; G. Szláveczka 118 D v naturalijaj; Hodos i Sal 119 D; Krí'zevszka 242 D; Morávszka 206 D; Petrôvszka (odáno dvê lét vküp pobráno szilje) 1040 D; Szobotszka 3343 D, 1394-75 D v naturalijaj; Püconszka 5010-25 D, 4470-50 D v naturalijaj; Osznovle-

níki szo plácsali 41,546·70 D; Z-odaje je notri vzéto 2674·65 D; Z-to'zb vö zglíhanya po biroviji pószlano 550 D; Z-Amerike szmo dóbili 15,538·10 D; Z-Skótországa (Anglie) po Wester Jakab dühovníki od solszke decé pobráni áldovi 4360 D, Z-Sweitzá (Fliszár Vince) 80 D, G. Ádolfá drústvo 1341 D, Z-Csehszkoga (Chráska dühovník) 40 D, Z-Stajara nasi odszeljeni bratje 70, Z-csaszipiszov odaje 40 D, Z-vogrszkoga (Keréc, Péntek) 384 D, Z-vecsfele drobísa 413 D, (Szamo od szvoje dr'záve nedobímo nika.) V gotovi pénezi vsze vküp 88,394·94 Din, V-naturáliaj 6093·25 Din.

Vö je dáno v-gotovi pénezaj:

Na dugá rěsenye 35,520·20 D, Na osznovleníkov hránenye 14,548 D, Kürjený 8858·50 D (z-toga je na prísesztno leto blúzi 3375 din drv 7½ m. osztalo), Poszvét 942·20 D, Oszobna vödávanya (szkrbník, vertinya, rámanje) 7,800 D, Na szpráviscsa 2125·50 D, Na popravke 299 D, Röröv, káhl pométanye 174 D, Na zavaroválnico 360·90 D, Vértivanye, sztvári krmlenye 4217·20 D, Foringe 562 D; Presztorov, hí'z ribanye, csíscsenye 195 D, Tiszkárna, pizsárna vödávanya 176·50 D, Posta 48·70 D, Daja 53·90 D, Oszekuléranye 296 D, Drobníja 300·70 Din, Vszevküp 76,478·30 Din.

Billáne: Notrijemánye v gotovi pénez 88,394·94 D., Vödávanye 76,478·30 D., Osztánek 11,916·64 Din. Zídanya dugá escse jeszte du'zno sinyorszkój blagájni 4,500 D. Potrěbno je escse na zídanya dokoncsanye: odzgora mošztnic omázanye, za sztrehe vodé 'zlebé, i kanálisa rejenye, levé naréditi, dvoriscse povoziti.

Má dijacski dom 3 stipendiumsške fundácie: 1.) Junkunc i dr. Sömenove goszpé fundácia 2000 D., stere interes je v-prem. solszkom leti Oucsek Ferenc IV. razréda osznovleník dōbo 152·30 Din. 2.) V-prem. leti po osznovleníkaj nasztávlena ev, dijacskoga dōma osznovleníkov podpornica, stera sze po osznovleníkov placšuvane cslanaríne i dobrovolni áldovov pobérany povéksáva bode i z-stere do sze zvön dijakskoga dōma vu vísisi soláj vucsécsi z-dijaskoga dōma zhájajócsi szíromaski mladénci po vrěmeni podpérali. Eto pōt má 867 Din. 3.) Luthárove Fliszár Sarolte stipendiumsški fond za ev. dijaskega dōma osznovleníke, steri sze po dobrovolni áldovaj, po preminócse csesztítelaj aldüvanyi povéksáva. Eto pōt vszebúje 1,396 D.

Osznovleníkov prehránenye je vsze zevszém kostalo 48 554·70 D., tak da vszáki osznovleník mészecsno od 300 dinárov víse kosta, prehránenye je li tak bilō mogócse, ka szo dobre dūse z-nisterni gmajn z-naturíál darüvanyem vrēlo podpérale dijacski dom, stero nyim naj Ocsa nebeszki povrné i blagoszlovi. 'Zalosztno, ka szo nisterne gmáne celō mrzle osztale pri podpéranyi. Bōg nyim dáj na prísesztno obilen blagoszlov i dobro szrdcé, da i 'znyihovi trūdov na té szvétí cil tüdi nika zide.

Na prísesztno leto je prisparano blúzi 100 kil psenicsne i 100 kil hr'zéne mele. 100 kil zájmecske, do 100 kil kukorce, nika malo drōv. psena, 100 lítrov maszti, do 10—15 metrov prēmoga, 5½ m. klávtrov klaftreni i 2 m. klafta gori vszékani trdoga leszá drv i szkálje. Mámo edno pleméno szvinyo, ednoga leta sztaroga prascicsa, stiri kokōsi.

Za vsze dobrovolno podpéranye i szkrbnosěnye vu iměni osznovleníkov i nyí sztarisov, tak tüdi dijacskoga dōma upravnistvo z-toploga szrdcá i na etom meszti globoko zahváli i na prísesztno vu dobri dūs míla szrdcá porácsa na podpéranye eto jedíno lübéznoszti násztavo evangelicsanszko. Vszáki li szamo telko darúj, z-kém szebé i te szvoje neprekráti! Z-odlícsm postüvanyem i szrdcá pozdrávom

M. Szobota 1923, jul. 3.

FLISZÁR JÁNOS
d. d. upravitel.

Cérkevne historije opomenitel na szeptember mészec:

1. Pádanye csaszarszkoga patensa za volo organizacie vogrszke prot. cérkvi 1859. — 2. Thurzó György † 1567. — 3. Bethlen Gabor szvojim seregom na pōt sze 'zéme prōti II. Ferdinandi 1619. — 5. Thökölly Imre* 1657. — 7. Gusztav Adolfa obládnoszt pri Breitenfeldi 1631. — 8. Jeru'zalema podzajenyé 70. — 10. Szijártó Stevan † 1833. — 12. Ev. 'zinat sze odpré v Pesti 1791; Haubner Máte † 1880 — 13. Thökölly Imre † 1705. — 14. Chrysostomus János † 407; Dante † 1321. — 16. Méra závezek v Linci 1645; Gusztav Adolf-drústva zgrüntanye 1842. — 18. Viktor Emanuela csete obszédejo cérkevne dr'záve 1860. — 19. Haubner Máté* 1794. — 'Zinat v Erdōdi 1545. — 21. Savonarola Jeromos* 1442; Luther Nōvi Zákon doliobrné na nemski jezík

1522; Lincoln robszlů'zbensztvo v Zdrů'zeni dr-
'zélaj odprávi 1862; Kis János* 1770. — 25. Ver-
szkoga méra závezek v-Augsburgi 1555. — 27.
Pruszkó verszko unio naprávijo 1817.

Rázlocsni máli glászi.

Radoszti glász. »Blázni szo, ki sze za-
voló pravice pregányajo: ár je nyihovo Králev-
szto nebeszko« (Mt. 5, 10.)

V-Puconszkoj fari szo pri priliki dácse
pobéranya nikaki letosz tüdi prineszli szvoj lű-
bézni dár na Diacski Dom, no csi szo bár nik-
se prosnye nē dóbili na tō gledōcs. Darůvali szo
z-Pecсарovec Vukan János, Banfi Miklos, San-
tavec Stevanova 6—6 Soós János 5, Szever Jo-
zef 2, Szever Sándor 15, vszevkűp 40 l. 'zita.
Z-Doline Kolosa János 1 l. psenice i 3 l. 'zita.
Z-Puconec Kűhar Ferenc kur. 10 l. 'zita. Z-Sze-
beborec Banko Ivan 3 Din, 1 l. ps., 4 l. 'z.;
Kercsmár Zigmund 5 l. ps. i 5 l. 'z., Horvath
János 2 l., Balér Franc 1 l. 'z., Szabotin N, 'Ze-
lezen Franc 1—1 l. ps., Benkics 1 l. 'z., Pavlics
N, Cipott Ferenc 1—1, Luthár Maria 4, Podle-
szek Ivan i Vrecsics Ivan 1—1 l. ps., Pócák
Ádám, Luthár Matyas, Cör Jozef, Cör Mikloso-
va 1—1 l. 'z., Barbarics Gergely 2, Cugh Matyas
1, Pécsek Terezia 1 l. ps., Tkauts Lajos 2 l. ps.
i 2 l. 'z., Ritoper Jozef 1 l. ps., Luthar Józef
2 l. ps. i 2 l. 'z., Banfi Stefan 2 l. 'z., Siftar
Franc 1 l. 'z. i 1 l. ps., 'Zibrik Janos 1 l. Banko
Ivan 1 l. 'z., K-cen Stefan 1 l., Barbarics Viktor
2 l. ps., Skalics János 1 l. ps. i 3 l. 'z., Fliszar
Ana 1 l. ps., Drvarics János 2 l., Pozvek Franc
1 l. 'z., Siftar Franc 1 l. ps. i 1 l. 'z., Pécsek
Miklos 1 l., Luthár Józef (hst. 9.) 2 l., Fartely
Károly 2 l., Rődi Ana 1 l., Kercsmar Fáni 4 l.,
Csarni Imre 2 l., 'Zibrik Verona 2 l., Gerjék Jo-
zef 1 l., Luthár Károly 5 l. 'z., Rátkay Lajosova
2 l. ps., 3 l. 'z., Celec Stefan 4 l. 'z., 3 l. ps.,
Szlivnyek Franc 3 l. ps. i 2 l. 'zita. — Vszevkűp
3 Din., 40 l. psenice i 60 l. 'zita. Gmána 150 l.
'zita. 'Zétve Goszpōd naj razveszeli puconszke
nase fárnike po eti dněvi, vu steri sze nevōlivajo,
vu pris sztnoszt z-obilnov 'zétvov, gda bodo z-
radosztjov 'zeli i z-rad. sztjov podpérali z-szvo-
jimi dármi znōvics vszi eto naso lűbézni
násztavo!

Viszikí gōszti. Pred ednim mēszecom
szo v-Prėkmurji hodili g. Ágoston Sándor kala-

vinszki glávni sinyōr i g. Slavko Hranisavljevič,
načelnik opstega odeljenja v ministrstvi vere.
Za volo grűntanya kalavinszke fare v Motvarjevci
szta hodila tū. Pri toj priliki szta goripoiszkala
voditelsztvo nase sinyorije tūdi.

Poszvetsenye cėrkvi. Gornye Szlávecs-
ke fare vrěli vernici szo po telki trűdi k-szvoje-
ga szrdcá najzelněsemi cili prisli. Sztoj 'ze nyi-
hova lēpa nōva cėrkev, stero Bōgi na diko i
blázensztvi szvojemi oktōbra 28-ga, na refor-
mácije szvétek, bodo poszvetsávali. Ouszvetek
sze zacsnē ob 10. vōri. K-tomi radoszti punomi
ōszvetki fara z-lűbéznosztjov pozáva vsze nase
verebrate i po etoj pōti.

† **Dr. Ludvig Mičátek,** szlováske cėrkev-
ne krajine inspektor szo júl. 6.-ga sztaroszt
szvoje 54. leti vōpremnoli. Na cėrkevnom presz-
tori szo jáko vrěli delavec bili.

Zagrabecske »Morgenblatt« novine v-
szeptembra 4-toj numeri od sōl prevelike napu-
nyenoszti pisējo i naprē prineszējo, ka na edno-
ga vucsitela 80 vucsenikov szpádne vu osznov-
noj sōli. No odtoga szmo mi doszta szrecsněsi,
ár prinász velika obilnoszt láda vu vucsitelaj.
Ali lehko szmo nevoscšeni Zágřebi za naszledű-
vajōcsēga glásza volo. Imenűvane novine pisējo,
ka je vāras prėkvēzō od pravoszlávšzke gmaj-
verszko sōlo, ali li tak, ka de sōla nadale
vuvszem pravoszlávšzka verszka sōla. Tō sze
nam szkoron nemogōcsē biddi vīdi. Kak je tō
bilō mogōcsa, ka je vu Zágřebi escse do 1928-
toga szeptembra 1-voga verszka sōla bila, geto
prinász od 1919-toga szeptembra 1-voga nega
tākse, niti je nē szlobodno od tākse miszliti, nē
pa gűcsati. Znábiddi mī nēzivěmo z-tisztimi v-
ednoj isztjov dr'zavi? Mogōcsē szmo mī z-iszti-
nom — kak nasz norcsárijo, v-Sziberii? To
drűgo, stero z-csűdűvanyem cstěmo je pa tō,
ka Zágřeb, csi bár prėkvzeme pravoszlávšzko
sōlo, nihā nyē verszko obliko, tō je tō on plā-
csa vucsitele, ali v-nyō szamo pravoszlávšzke
vucsitete more posztaviti. Kak lēpo i mōdro
szkoncsanye je tō, stero vernikov verszko ob-
csűtnoszt postűje. Prinasz kak vsze naci csinű-
jo! Nē je bilō zadoszta, ka sze nam vkrā vzěli
evangelicsanszke verszke solē, v-nyē szo drűge
vere vucsitele posztavili i ka je escse 'zalosz-
nēse, tākse vucsitele, steri evangelicsance „ple-
ve“ titulálivajo!! Tak sze csűje, ka bōgsi veter
zácsa pīhati, ka nōva vlāda, stero r. kath. pop
ravna, lűdi dobrōto brezszt rankno scsē szlűziti.

csi tak ka bi tó cslovek vüpaov vervati? Ze bo-
mo vídili.

Trijé batrivni mó'zje: Hühnefeld barón,
Köhl i Fitzmaurice szo prék príleteli Atlantszko
môrje, z-Anglie letécs, szo v-Ameriko prisli. Tá
pridocse szo Amerike várasje eden za drúgim
z-velikov navdúsenosztjov csesztíli. Ednomi no-
vin piszáte li je Hühnefeld barón pravo: Gda
szmo po telikej nevarnosztí na Amerike szúho
zemlő príleteli, vszi trijé szmo vő sztópili z-eu-
roplána i vu melítvi szmo dáli hválo goszpod-
nomi Bôgi, kí nasz je k-cíli príditi pomogao, po-
tom szem celi vrsaj telegrafov dőbo od poznani,
kí szo nasz z-szrdcá pozdrávlali i gratulálivali
nam. Náj bole me je vu szrdci obhodo nasega
sztároga dühovnika Dr. Grosskurtha z-Breme
poszlani naszledüvájócsi hitropisz (telegraf): Zah-
válen szem nyim, ka szo meli batrivnoszt Bôga
dicsiti.

**Dr'závna pomôcs k-zídanyi ver-
szke sôle.** Gda szmo eti prinasz szko-
ron vsze nase juse zgúbili do nasi verszki
sól. Gda celő nasivi dvé varaskivi ver-
szkivi sóli (Lendavszka i Szobotska) szta
dloizaprétivi i sze nasa deca z-edne sôle
(Martjanszke) vőszinyávlé, v-drúgoj (Szo-
botska dr'z.) sóli pa nega zadoszta meszta.
Gda tak z-gvüsnimi narédbami sze tlácsijo
oni zákönje, steri po méra závezkaj i po
1790/91 leta XXVI. právdeszkiení zagvü-
sajo jus sol goriposztávlanya i gordr'zánya
nasoj cérkvi (narédba nemre obri zákona
sztáti.) Té zniksov boleznosztjov, z-niksov
nenavidnosztjov szmo csteli v „Muravi-
déki“ tiszti radoszti glász, z-steroga szmo
zvedli, ka vu bl'žányem Monostri, gde
doszta nasi zemlákov 'živé, szo szí nasi
verehratje letosz tūdi sōlo goriposztavili i
ka je je pri tom dr'záva z-nikaksim tálom
nēzavérala, nego prōttomi prevecs obilno
materiálno podpérala. Ovák sze pa z-dūse
radūjemo tisztoimi naprēidēnyi, stero ká'ze,
szvedocsi evangelicsanszka cérkev v-Mo-
nostri. Pred 20 létmi szmo v-Monostri sza-
mo edno raztorjenoszt meli. Dnesz je mati
cérkev, stera má lēpo cérkev, farof, kultur-
hi'zo, vilo za k. vucsitelszko sztanoványe
(stero szta dvé pobo'znivi vdovici darūva-
le), prestímánya vrēdne fundácije (stere szo
sze szamo letosz vise z 20,000 dinármi
povéksale) i zdá 'ze sōlo tūdi. Ali tō vsze

bi itak premalo bilō, csi bi k-tomi cōj nē
szliso eden toti máli, ali prevecs vrēli i
veren sereg verníkov, med sterimi sze je
vu tē 20 letaj ni eden nē najsao, steri bi
ōdao szvoje decé vero (prék bi je obezsao
drúgoj veri), ali bi pa szam zatájo tiszto
cérkev, tiszto vadlūványe szvoje, za stero
szo ocsáci temnico, grmado, gálo, sztráda-
nyé, pregányanyé znásali. Té nevkleknyeni
sereg pod vodsztvom nasega zemláka, g.
Czipott Géza dühovnika, sztoji, kí kak ne-
obtrūdjení reditel „Harangszó“ zvánoga
cérkevnoaga lísztá szo tūdi pōleg rēcsi g.
Kapi pūspeka: „eden nájvernēsi, nájzavū-
pavnēsi i nájdelavnēsi misszionárius nase
evangelicsanszke cérkvi.“

Pobo'zno opominánye szta posz-
lala z-dalecse Zajecsara (Srbija) dvá nasiva
vojáka, Hajdinyák Jo'zef i Kocsár Rudolf,
v Dūsevní Liszt. Nikā z-toga esze zamer-
kamo. „Drági verebratje! Mí sze szpomí-
namo na vász. Dalecs szmo mí zdā od
vász. Eti nemamo nase cérkvi. Velka 'za-
loszt nam je, ka nemremo idti k-cérkvi, kak
ví lehko idete vszāko nedelō. Nūcajte zato
gori tō príliko, poszlúsaite rēcs bō'zo, ste-
ra ta 'zalosztna szrdca obeszeljáva. Nesz-
pozābszte sze z-Bôga. Pomágate nas
evangelicsanszki stamp. Vszāka hí'za naj
má Dūsevní Liszt! . . .“

Szamovolní dári. Na Diacski Dom:
Z-Csehoszlovákije Porēdos Ferencova Dsū-
ban Maria (roj. v-Gederovci) z-tūvārisom
50 D., Gergár Roza M. Sobota 10 D. —
Na neszprjhlivi vēnec v-szpomin na Lut-
hárovo Fliszár Sarolto: Temlin Géza Va-
necsa 10 Din. — Na gordr'zánye Dūsev-
nyga Liszt: Kuzma Mihaly Pužavci 10 D.,
Lippai Vendel Proszenyakovci 20 Din. —
Radi bi nadaljávali! Szrcsna hvála!

Korintus. Pred Krisztusovim rojszt-
vom je dúgi cajt hérēsnye meszto bilo.
Szledi vu roké rimlancov prislo, steri szo
je z-zemlov zglíhali. 100 lét je vu porūse-
nosztí lēzalo. Rimszki Cesar je dao znōva
posztaviti. Gda je Pavel apostol prisao z-
evangeliomom do Korintusa, bilo ono tak
hérēsnye meszto szvēta, kak dnesz Paris.
Pavel apostol je 18 mēszecov prebívaov v-
nyem. Nasztavo je krsztsanszko gmāno tam.
Po cajtí je zácsala díka meszta doliidti.

Na konci aprila t. l. je prislo zemlé tro-senyé i za tři dní je bio Korintos zravnan zemlov. Szam Goszpodin Bôg zná, csi bo gda znôva posztano. Mí krscsanye mámo od apostola Pavla 2 liszti: I. i II. liszt k-Korintusancom. Korintus je bio; dnesz je nikâ; nevêmo, csi bode. Ali Bo'za rêcs píszana Korintusancom iszta osztáne na veke. Isztinszke szo recsí proroka: poszêh-ne tráva, cvêt doliszpádne, ali rêcs Bogá nasega osztáne naveke. (Es. 40, 7.)

Lutheranszko szvetovno szpráviscse v glávnom meszti Dánije, v-Kopenhági, 1929. jú-niusa mészeca bode. Dánszka evangelicsanszka cérkev lutheranizmusa takzvánój k-skandinávskoj csupori szlisi, z-Norvégióv, Svéd-i Finnországom. Vu tej dr'závaj petnájszet milio evangelicsánov jeszte. 1929. leto je po dvôjem tûdi jubileumszko leto: té bode stirisztôlêt tomi, ka je Dr. Luther Már-tona Málikatekizem vödáni, stera kni'zica tûdi dnesz je szvêta edna nájbole razsûrjena i na najvecs jezikov doliobrnjena vadlûványszka vucs-na kniga. 1529. leti je bio speierszki orszacs-ki gyûlêsz tûdi, na sterom szo evangelicsá-nov voditelje protestálivali prôti ládanyi vecsin-szkoga principiuma v-dûsnevêszti pítanya]. Cérkvi reformácije szo verne osztanole k-speierszkomí protestálivanyi i ménsim dûsnevêszti szlobodscsi-na je szpoznana povszédik dneszdén tûdi, tam, gde szo míszi reformácije do obládnoszti prisle i prehodile lûdsztva sirôke vrszte, Míszli szlobodscsine szo vecskrát na hûdo nûcane. Ali dûsne-vêszti szlobodscsina je dônok jáko blagoszlovna bila za szvêti i protestantizem z-toga násztaja kak cslovecsi jusov naprezborec szí je szpravo nepre-menlive zaszlû'zenoszti vu historiji cslovecsansztva.

Sto zavija resznico? Gvûsen rim. kat. prêkmurszki referens »Slovenec« zvánomi ljubljanszkomí klerikálnomi liszti je nikâ píszao od nase to'zbe, zakâ je Martiniscse dôbilo 25.000 Din., nas D. Dom pa szamo 5.000 D. podpore. V-tom szvojem glásenyi na liszt potvârja z-tem, ka je píszao, da je protestanov v Prêkmurji dvo-tretjini (?). Opominamo toga glaszitela, naj szo csteti navcsi, ali pa naj on nezavija resznico! V-nasem liszti je náimre nindri nê bilô toga, z-kém nasz potvârja. Za edno szmo pa itak lehko zah-vální tomi referensi. Za to, ka pripozna, ka je D. Dôm dôbo pred dvema letoma 10,000 Din. Píta-mo pa itak: sto je pa tûdi té zavijao resznico, gda szo té 10.000 Din. po vszój szli steli od nász vkrávrzêti?!

Nôvi szvêti gornâjdeni.

Edna míszel je trápila Kolumbusa, eta: ka jeszte prêk Oceána? Mí szmo nê môrszki pôtni-

ci. Ali jeli nasz nepecsé vu szrdci edno ômurno pítanye? Tô pítanye: »Ka jeszte prêk szmrti?«

Zaman sze scsêmo rêsiti té míszi, stere zna-menitoszt sze povéksáva, kém bole sze pribli'záva-mo k-konci nasega 'zitka. Liki Kolumbus pri spa-nyolszkom brôdi sztojêcs, je probrao z-szvojmí poglêdom vöziszkati horizont, tak pítamo mí szebé pri grobaj: kak je tam prêk?

Gda sze je Kolumbus z-obládnoszti zna-ményami z-nôva gornâjdenoga szvêta domôpo-vrno, té je znála Europa: »Tô je isztina«. Gda je Jezus Krisztus obládajôcs z groba nazâpri-sao, té szo znali nyegovi vucsenci: »Szmrt, gde je tvoí zálec?« — »Jasz 'zivém i vi bodte tûdi 'zivelí.«

Kolumbusov nôvi szvêti je vu velikoszti ino bogásztvi preszégao vsze míszi, stere je meo od nyega gornâjditel, nê sze je nyemi zde-lo od gornâjdeni dicsnoszti. I tak lehko ercsê-mo tûdi mí: »Ka je okô nê vidilo, i vûhó je nê csûjlo, i vu szrdcé cslovecse je nê zajislo, tá je pripravo Bôg onim, kí ga lûbijo!«

* * *

Pomâgati je scsela.

V-Pompeji szo vöodkápanya edno zamer-kanya vrêdno nâjdbo szpravila na szvetloszt. Okóli têla ednoga santavoga pojbara zaszlûknye-no 'zenszkino rokô, na sterôj szo drági kamni dájo viditi. Vküpr'zányje je nê 'zmetno vönâjdti. Sto je ne vídi pred szebom, to ognjeno povô-den, stera szo prôti vársi doli válala, to brez-dûske be'zêcsó vno'zino — ah, i toga szmas-koga máloga nevoláka, steri vküpbê'zati scsê i dônok nemore — to táljemányje na lice te 'zene — stera ga z-rokôv obiné, stera nyemi pomâ-gati scsê. Zdâ jo doszégne pogûbel, obá na po-rob szpádneta valêcsôj 'zaríni. — Dvêjezero lét je preteklo doli; nikâ je nê goriosztanolo z-tê plemenite 'zené, kak ona rôka, stero je na po-môcs, na resênyje táponûdila i . . . ona je nê mogla rêsiti.

Po Jezusovoj krí'znoj szmrti je edna resi-telszka rôka za vszákoga znâsz vöraszpresztrêta, stera nasz more nê szamo od pogûbelnoszt eto-ga 'zitka obarvati, nego stera ednôk od vecsne szmrti rêsi vszákó dûso.

Posta.

K. J. P. Bekûldött verse nem közölhető ug-y tartalma, mint különösen nagyon fogyatékos verse-lése technikája miatt (mérték, rimelés hiánya). A jó akaratot azonban elismerjük és köszönjük. — Zvonov glásza písztelli. Máte lêpe míszi, ali od vase téme szmo 'ze teliko píszali vu D. Liszti i vu Evang. kalendariji, ka bi itak v ponávlanye szpadnoli, csi bi vas cik drukati dáli.